

Can Pela

Sant Bartomeu del Grau

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Can Pela - 08519 Sant Bartomeu del Grau / Zona de Les Ferreres
Emplaçament carretera de Les Ferreres, situat al sud-est de Les Ferreres, a la part baixa del turó, sota el jardí

Coordenades:

Latitud: 41.97406
Longitud: 2.1525
UTM Est (X): 429783
UTM Nord (Y): 4647243

Classificació

Número de fitxa 08199-109
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: "L'any 1982 es va restaurar completament la casa, i s'hi traslladà un portal rodó procedent de cal Xico, casa situada al carrer Nou de Sant Bartomeu" (BENITO; ARMENTERAS, 2001).

Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 008A00006

Fitxes associades:

[Cal Xico](#)

[Les Ferreres](#)

Autoria de la fitxa Josep Pujades i Cavalleria
Data de registre de la fitxa: dt., 20/08/2002 - 02:00

Descripció

Edifici de planta baixa + 1 planta sota teulada. Coberta a dues vessants (nord-sud). La nau del costat nord s'ha habilitat com a habitatge dels propietaris de les Ferreres, anteriorment era destinat a activitats agropecuàries; es tracta de diverses dependències estructurades a l'entorn d'un pati. Els murs estan construïts amb pedres de mides irregulars; algun tram, molt malmès, es va haver de reparar i la pedra es substituï per totxana (una part del tram situat al nord de la porta). La façana, al nord, té una porta a la part central, amb brancals de pedra i arc adovellat de mig punt. La porta procedeix de cal Xico (c/ nou 37, Sant Bartomeu del Grau; fitxa 32), d'on es va desmuntar i es va traslladar al seu emplaçament actual. A través d'aquesta porta s'accedeix directament al pati posterior. L'habitatge pròpiament dit ocupa l'espai superior de la porta i el tram sud de l'edifici. Les obertures de la façana han estat modificades. El conjunt continua amb una altra ala cap el sud, que dóna a la planta forma de "L". Entre una i altra ala, hi ha un porxo que les uneix. En aquesta ala que s'allarga vers migdia és on es poden observar els materials emprats en la construcció de l'edifici: pedres irregulars lligades amb fang i algun fragment de material de construcció (maó massís i teula); les cantoneres són diferenciades. Obertures refetes amb totxo. Altres dependències al voltant del pati, construïdes des del segle XIX fins a finals del segle XX, acaben de configurar un conjunt totalment irregular, on es pot observar clarament la funcionalitat agropecuària original de l'edifici. "...Edifici rectangular, de planta i un pis, amb teulat a dues vessants, probablement modificat durant els segles XVII i XIX. A la part de migdia té adossat un porxo, al costat del qual s'allarga un bonic corral de dos pisos, amb columnes al pis superior, i un bell portal amb arc rebaixat" (BENITO; ARMENTERAS, 2001). A través d'una escala feta amb llosetes s'accedeix al costat est del jardí de les Ferreres.

Observacions:

Mapa: Osona-24. Mapa Comarcal de Catalunya, 1:50.000. Institut Cartogràfic de Catalunya. Format CD, versió 1.0; informació actualitzada a setembre de 1998. Barcelona, 1998. El mapa reproduït a la fitxa forma una quadrícula de 5 x 3,280 km; l'escala aproximada és d'1:50.000

Història

"Can Pela és la masoveria més antiga de les Ferreres, on hi ha instal·lades les dependències agrícoles de la masia senyorial. Segons la tradició popular, es creu que aquesta casa hostatjava l'antiga ferreria, que donà nom a la gran masia setcentista. Tanmateix, però, hom no [ha de] prendre's al peu de la lletra aquesta informació, perquè podria molt ben ser que la ferreria se situés en l'emplaçament que ocupa actualment les Ferreres. Amb tot, no cal descartar la possibilitat que can Pela hagués estat la ferreria, perquè tal i com es pot constatar en documentació antiga (segles XII i XVI) el mas de les Ferreres era anomenat Ventolà, i aquest nom era el cognom de la família durant el segle XII" (BENITO; ARMENTERAS, 2001).

Bibliografia

BENITO, Emili; ARMENTERAS, Roser (2001). Can Pela. <http://www.sbg.llucanes.net>, temes, cases de pagès.

